

Skerdžiaus Lapino paveikslas

I. Langelyje prie apsakymo fragmento įrašyk Lapinui svarbios, brangios ypatybės numerį.

1. Natūrali žmonių prigimtis. **2.** Miškas ir jo gyventojai. **3.** Pareiga gerai atlikti savo darbą. **4.** Vaikų laimė, gerovė. **5.** Kūrybiškumas, laki vaizduotė, išmoningi pasakojimai. **6.** Tikėjimas nematomais dalykais: dvasiomis, lemtimi ir pan. **7.** Taikomoji kūryba, rankdarbiai.

1. [Skerdžius lapinas kalba:] – Vėl kaip gali būti gera, kur nėra miško! Be miško suskursta žmogus. Čia tau ir kuoja pašvokščia, ir epušė lapais paskambina, ir eglė pasiūbuoja, ir berželis, kasas taisydamas, pakušta. Čia ir paukštukai...

2. Tai vėl pasakoja jiems skerdžius, kaip lapės ant kiaušinių tupi, vilkai medžiuose vaikus peri, volungės kiškius melžia, savo mažučius girdo, kaip vanagai žindo vanagynus ('paaugusius vanagiukus')... Porina apie laumes, kurios pirtyse gyvena, pabaliuose vakarais, saulei nusileidus, audeklus velėja, siuva maišus, gauda vaikus ir balosna juos murkdo, ypač tuos, kurie senesniųjų neklauso... Byloja apie miškinius, raistuose gyvenančius, po girias klajojančius, kurie apsuka žmogui galvą taip, jog nuveda jį kažkur raistan, paguldo ant kupsto, o žmogus mano, kad jis guli namie, ant pečiaus ('krosnies')...

3. Kas vieną vasarą Lapinas ganė gyvulius – „pulkininkavo“, o Lapinienė rinko uogas, kremblius ('grybus'), nešiodavo artiman miestelin ir pardavinėdavo žydams... Žiemą vyras mezgė tinklus, bradinius, o kai nebuvo tokio darbo, mezgė moterims petkes ('šliures'); jo žmona verpė ūkininkams pakulas.

4. [Skerdžius lapinas kalba:] – Kai aš dar mažas buvau, man viena čigonė delne išskaitė, kad aš mirsiu, kai Grainio liepa nuluš. O ji dar stipri, visus medžius prastovės.

5. Eina skerdžius toliau vidugatve. Apipuolė jį iš visų pusių vaikai kaip musės.

– Dėdule, ar parnešei man aukšliuką ('indelį iš žievės')? – klausia vienas.

– Man dūdelė? – šaukia kitas.

– Ar nudrožei man rėknę ('tam tikrą dūdelę')? – lenda trečias.

Skerdžius vienam kiša aukšliuką, kitam rėknę, trečiam margintą lazdelę, o tam vėl dūdelę.

6. [Skerdžius lapinas kalba:] Žolė – Dievo dovana, ir ne žmogui, bet gyvulėliui. Piktai daro tasai, kuris draudžia, o ne aš, kad gyvulėliais suganau. Kad nors dar žmogaus naudai draustų, bet ne – veltui žūna šventa žolėlė. Štai priganysiu karveles, – švelniau prakalbėjo skerdžius, ir rūstus jo veidas kažkaip sušvelnėjo, pragiedrėjo, – jos duos nūnai daugiau pienelio.

7. Pripasakoja, primeluoja tiek, jog vaikai net sodžium grįžti bijo, o ypač jei pakelėje yra bala ar pirtis...

8. Ten ir šunys pjaunasi, ten ir kaimo vaikai rėkauja – vienus ir kitus myli Lapinas, bet savotiška, skerdiška meile: jam linksma, kai šunys pjaunasi, jam gražu, malonu, kai vaikai pešasi kaip mėslyne žvirbliai.

II. Kokios meninės priemonės (stiliaus figūros) pavartotos 1 sakinyje? Pažymėk x teisingus atsakymus.

metafora ☐; retorinis sušukimas ☐; deminutyvas ☐; vaizdingasis veiksmažodis ☐; išvardijimas ☐; nutylėjimas ☐; palyginimas ☐.